

Vergaderjaar 2021–2022

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat voor het jaar 2022 (Vijfde incidentele suppletoire begroting inzake aanvullende coronasteunmaatregelen)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de [Comptabiliteitswet 2016](#) elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2022 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Normaliter wordt nieuw beleid in uitvoering genomen nadat de Staten-Generaal de begrotingswet heeft geautoriseerd. Aangezien uitvoering van de spoedeisende maatregelen die in deze vijfde incidentele suppletoire begroting zijn opgenomen in het belang van het Rijk zijn, niet kan wachten tot formele autorisatie van beide Kamers der Staten-Generaal, zal het kabinet de uitvoering van de maatregelen starten. Hiermee wordt gehandeld [conform lid 2 van artikel 2.27 van de Comptabiliteitswet 2016](#). Voor de indiening van deze vijfde incidentele suppletoire begroting is uw Kamer vooraf geïnformeerd via de Kamerbrief [Toezeggingen en moties omtrent schrijnende gevallen binnen coronasteunregelingen](#) van 15 maart 2022 en de Kamerbrief Tijdelijke subsidieregeling continuïteit bruine vloot van 27 mei 2021 (Kamerstuk [35 420, nr. 273](#)).

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

M.A.M. Adriaansens

B ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE BEGROTINGSARTIKELEN

1. Leeswijzer

Ondergrenzen toelichtingen

Voor wat betreft het toelichten van significanteverschillen in de uitgaven, ontvangsten en verplichtingen zijn de ondergrenzen gehanteerd zoals opgenomen in de onderstaande tabel.

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	10
=> 1000	10	20

In sommige gevallen, waar politiek relevant, worden ook posten toegelicht beneden deze ondergrenzen.

2. Beleidsartikelen

2.1 Beleidsartikel 2 Bedrijvenbeleid: innovatie en ondernemerschap voor duurzame welvaarts groei

Tabel 1 Budgettaire gevolgen van beleid vijfde incidentele suppletoire begroting (ISB) (bedragen x € 1.000)

	Stand ontwerpbe-groting 2022 incl. ISB's, NvW en amende-menten	Mutaties 5 ^e ISB	Stand 5 ^e ISB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	9.641.189	500	9.641.689	0	0	0	0
Uitgaven	6.791.006	500	6.791.506	0	0	0	0
Subsidies (regelingen)	5.576.144	500	5.576.644	0	0	0	0
MKB-Innovatiestimulering Topsectoren (MIT)	25.908		25.908				
Eurostars	19.583		19.583				
Bevorderen ondernemerschap	27.107		27.107				
Biobased economy	0		0				
Cofinanciering EFRO	38.335		38.335				
Bijdrage aan ROM's	8.477		8.477				
Verduurzaming industrie	23.936		23.936				
Startup beleid	16.900		16.900				
Urgendamaatregelen Industrie	35.300		35.300				
Invest-NI	10.802		10.802				
Noodloket (TOGS)	0		0				
Noodloket (TOGS) Caribisch Nederland	0		0				
Qredits	0		0				
Tegemoetkoming vaste lasten	4.443.000	- 34.500	4.408.500				
Tegemoetkoming vaste lasten Caribisch Nederland	0		0				
Europees Defensie Fonds cofinanciering	5.000		5.000				
Omscholing naar tekortsectoren	40.000		40.000				
Tegemoetkoming vaste lasten Startersregeling	0	35.000	35.000				
Infrastructuur duurzame industrie (PIDI)	13.500		13.500				
Herstructurering winkelgebieden	11.200		11.200				
R&D mobiliteitssectoren	37.500		37.500				
TRSEC	350.000		350.000				
NGF - project AiNed	8.800		8.800				
NGF - project Groenvermogen van de Nederlandse economie	21.530		21.530				
NGF - project Health-RI	4.400		4.400				
NGF - project RegMed XB	12.800		12.800				
NGF - project QuantumDeltaNL	33.100		33.100				
Indirecte Kosten Compensatie ETS	81.600		81.600				
IPCEI CIS	10.000		10.000				
IPCEI ME2	30.000		30.000				
NGF - project Nationaal Onderwijslab	5.460		5.460				
Aanvullende Tegemoetkoming Evenementen	245.000		245.000				
Omzetderving Limburg	12.000		12.000				
Overig	4.906		4.906				

	Stand ontwerpbe- grotting 2022 incl. ISB's, NvW en amende- menten	Mutaties 5* ISB	Stand 5* ISB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Leningen	107.000	0	107.000	0	0	0	0
Bedrijfssteun	4.000		4.000	0	0	0	0
Oredits	103.000		103.000		0	0	0
Garanties	157.541	0	157.541	0	0	0	0
BMKB	37.624		37.624				
Klein Krediet Corona garantieregeling	0		0				
Groeifaciliteit	8.172		8.172				
Garantie Ondernemersfinanciering	11.745		11.745				
Garantie Ondernemersfinanciering Corona	100.000		100.000				
Opdrachten	11.939	0	11.939	0	0	0	0
Onderzoek en opdrachten	4.455		4.455				
Caribisch Nederland	1.083		1.083				
ICT beleid	0		0				
Regeldruk	2.336		2.336				
Regiekosten regionale functie	665		665				
Invest-NL	0		0				
Small Business Innovation Research	3.400		3.400				
Bijdrage aan agentschappen	151.678	0	151.678	0	0	0	0
Bijdrage RVO.nl	151.135		151.135				
Bijdrage Agentschap Telecom	543		543				
Invest-NL	0		0				
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	340.286	0	340.286	0	0	0	0
Bijdrage aan TNO	178.863		178.863				
Kamer van Koophandel	135.958		135.958				
Bijdrage aan NWO-TTW	25.465		25.465				
Bijdrage aan medeoverheden	13.998	0	13.998	0	0	0	0
MKB Innovatiestimulering Topsectoren (MIT)	13.998		13.998		0	0	0
Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties	432.420	0	432.420	0	0	0	0
Internationaal Innoveren	52.766		52.766				
PPS toeslag	199.068		199.068				
TO2 (excl. TNO)	55.880		55.880				
Topsectoren overig	10.749		10.749				
Ruimtevaart (ESA)	72.726		72.726				
Bijdrage NBTC	9.425		9.425				
Overige bijdragen aan organisaties	5.806		5.806				
Economische ontwikkeling en technologie	10.000		10.000				
EU-cofinanciering JTF	16.000		16.000				
Storting begrotingsreserve	0	0	0	0	0	0	0
Storting reserve BMKB	0		0				
Storting reserve Klein Krediet Corona	0		0				
Storting reserve Groeifaciliteit	0		0				
Storting reserve GO	0		0				
Storting reserve MKB financiering	0		0				

	Stand ontwerpbe- grotting 2022 incl. ISB's, NvW en amende- menten	Mutaties 5° ISB	Stand 5° ISB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Ontvangsten	672.151	0	672.151	0	0	0	0
Luchtvaartkredietfaciliteit	1.712		1.712				
Rijksoctrooiwet	47.041		47.041				
Eurostars	4.250		4.250				
F-35	9.000		9.000				
Diverse ontvangsten	1.648		1.648				
Bedrijfssteun	89.500		89.500				
Noodloket (TOGS)	0		0				
Tegemoetkoming vast lasten	465.000		465.000				
BMKB	33.000		33.000				
Ottrekking reserve BMKB	0		0				
Ottrekking reserve Klein Krediet Corona	0		0				
Klein Krediet Corona	0		0				
Groefaciliteit	8.000		8.000				
Ottrekking reserve Groefaciliteit	0		0				
Garantie Ondernemingsfinanciering	13.000		13.000				
Ottrekking reserve GO	0		0				
MKB financiering	0		0				

Tabel 2 Uitsplitsing verplichtingen (bedragen x € 1.000)

	Stand ontwerpbe- grotting 2022 incl. ISB's, NvW en amendementen	Mutaties 5° ISB	Stand 5° ISB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Verplichtingen	9.641.189	500	9.641.689	0	0	0	0
waarvan garantieverplichtingen	1.650.000		1.650.000				
waarvan overige verplichtingen	7.991.189	500	7.991.689				

Budgetflexibiliteit

Het juridisch verplichte deel van het uitgavenbudget is circa 50%. Van de 50% budgetflexibele ruimte heeft circa 30 procentpunt betrekking op de TVL waarvoor nog verplichtingen zullen worden aangegaan in 2022.

Toelichting

In deze vijfde incidentele suppletoire begroting wordt het parlement om autorisatie verzocht voor het aangaan van verplichtingen en doen van uitgaven voor de TVL-Startersregeling, zoals voorgesteld in de Kamerbrief [Toezeggingen en moties omtrent schrijnende gevallen binnen coronasteunregelingen](#) van 15 maart 2022 en voor de Tijdelijke subsidieregeling continuïteit bruine vloot, zoals voorgesteld in de Kamerbrief Tijdelijke subsidieregeling continuïteit bruine vloot van 27 mei 2021 (Kamerstuk [35 420, nr. 273](#)).

Verplichtingen en uitgaven

Subsidies

Tegemoetkoming vaste lasten Startersregeling

Het kabinet heeft besloten om naast de reguliere TVL een separate TVL-startersregeling op te zetten, en open te stellen voor zowel het vierde kwartaal van 2021 als het eerste kwartaal van 2022. Hiermee komen startende ondernemingen voor subsidie in aanmerking. Het kabinet geeft hiermee aan dat het verzachten van de impact die het voortduren van de coronacrisis in het vierde kwartaal van 2021 en eerste kwartaal van 2022 op ondernemers had, zwaarder weegt dan de kanttekeningen die bij een startersregeling te plaatsen zijn. De kosten van de regeling worden geraamd op € 35 mln, te dekken door verwachte ruimte binnen het budget voor de reguliere TVL. Na het eerste kwartaal van 2022 stopt het kabinet met het generieke steunpakket, waartoe de reguliere TVL en de TVL-startersregeling behoren.

Tijdelijke subsidieregeling continuïteit bruine vloot

Voor deze regeling is in 2022 nog een laatste budget van € 0,5 mln nodig voor betalingen in verband met afgeronde bezwaarprocedures. Dit budget wordt generaal gedekt.